

"Мислам дека создавањето идентификација на етнички заедници во Македонија е завршен чин, со кој се сака да се прикаже дека македонскиот народ треба да се идентификува со етничка заедница. Кога Македонија ќе биде држава на етничките заедници, тогаш Македонија историски веќе нема да постои. Тогаш традицијата и историјата некој ќе мора да ги преземе, кој ќе биде тоа? Тоа ќе биде некој од соседните држави. Тие ја признаваат територијата, бидејќи географски ја има Егејска Македонија, но не ги признаваат нацијата и македонскиот народ. Ние знаеме дека Грција како држава постои само 170 години.

КОНТРОВЕРЗНИОТ "ДИЈАЛОГ ЗА МАКЕДОНИЈА" ПРЕТСТАВУВА ПРЕЗ АСОЧУВАЊА НА ЕКСПЕРТИТЕ

ДРЖАВАТА ЈА СО СО ОРУЖЈЕ, НО МА БРУТАЛНО ЈА ГУБИМЕ НА ХАРТИЈА

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, почна да организира серија дебати посветени на актуелни и круцијални прашања за судбината на македонскиот народ и на државата. Но, притоа заборава да истакне дека најголем дел од вината за лошата национална и државничка политика лежи во

него, бидејќи како долгогодишен политичар, функционер, премиер и сега шеф на државата, од 1992 г. па наваму, направи сериозни грешки и истовремено "продаде" многу важни национални интереси на македонскиот народ, поврзани со сегашните прашања за опстанок на РМ на Балканот. Во контекст на ова се наметнува прашањето зошто

ЦРВЕНКОВСКИ ПРАЗНА НАЦИОНАЛНА СЛАМА?!"

ГЛАВА ЗА НАРОД, А НЕ ДЕБАТА

Исто така, многу битно е тоа дека ние државата ја направивме со оружје. Меѓутоа, сè повеќе сум убеден дека ќе ја изгубиме на хартија, со молив или пенкало. Таков впечаток се добива, некој се обидува државата да ја изгубиме со пенкало. Тоа не е забележано во светската историја. Форсирањето на тезата дека во Македонија живеат етнички заедници треба да се исфрли", истакнува историчарот Ѓорѓи Малковски, кој ја коментира интенцијата на претседателот Бранко Црвенковски да се расправа за националната идентификација на македонскиот народ во Македонија и пошироко.

Овие прашања нè наведуваат на две актуелни констатации: Прво, можеби шефот на државата бил погрешно советуван, и второ поради неговата политичка и граѓанска изолација "јацето му дошло на..."; па затоа мора да ја спасува сопствената политичка и национална идентификација.

Ако станува збор за првиот фактор, за кеифот на советниците, што би можеле да го советуваат д-р Ферид Мухиќ, д-р Љубомир Фрчкоски, а уште повеќе контроверзниот "соросовец" Владимир Милчин, кој десеттина години "режира странска разузнавачка и уривачка политика" во Македонија.

Ваквите странски елементи и контроверзни личности со сомнителна национална и стручна солвентност придонесоа да се создаде клима на општ молк во земјава, каде македонските интелектуалци и експерти се маргинализирани или избркани од Македонија. Зошто премолчно е забрането да се зборува за македонскиот народ? Забрането е да се зборува за македонската нација, историја и култура, а истовремено се форсираат етничките заедници или развојот на етникумите! Поради сè ова се наметнува прашањето: зошто во овој момент се расправа за судбината на македонскиот идентитет во ЕУ, а не се зборува за зачувување на правата на македонскиот народ, за македонскиот јазик, култура и историја во земјава?

ДВА ФУНДАМЕНТА

Проф. Ѓорѓи Малковски го прифати предизвикот да ја коментира иницијативата на Црвенковски. Тој констатира и неколку критични точки за опстанокот на македонскиот народ, држава итн.

"Организирањето вакви трибини, на кои се разработуваат круцијални прашања и каде треба научно и аргументирано да се зборува за националниот идентитет, мислам дека треба многу посериозно да се сфатат. Проблемот на македонскиот национален идентитет 'задира' во сржта на националното битисување на македонскиот народ. Затоа, наместо да се расправа за развојот, денес некои се обидуваат да говорат за македонската држава, за 60 години од создавањето на новата македонска држава и да зборуваат за националниот идентитет, на начин кој за мене е невкусен, па дури и разочарувачки. Имено, во вакви околности, движења и развој на ЕУ, кога се губи значењето на националниот идентитет, кај нас секој се обидува, да не речам и самите стручњаци бараат можност етничките заедници да се идентификуваат со македонската територија и со државата, а притоа воопшто да не се зборува за македонскиот народ, кој го губи своето национално чувство итн. Во светот пр-

Во оваа ситуација, во овие констелации, во борбата за простор, во борбата за престиж, во борбата за егзистенцијално опстојување на балканскиот простор и понатаму во светот, многу битна работа е кој и кога ќе ја поседува македонската историја. За да се поседува македонската историја треба да се освои македонската територија и да се разнебити македонскиот народ. Ако тоа се уништи, ако тоа се разнебити, ако македонскиот народ се прикаже како етникум или како етничка заедница на современата Македонија, тогаш тоа е чин кој во најмала рака треба да се отфрли.

Црвенковски се соживува со улогата на "ноторен душегрижник" за РМ? Зошто е загрижен за националниот идентитет на македонскиот народ во ЕУ, кога до вчера тој и уште неколку други како него дозволија да го сменат нашето име

во ООН (1993)? Потоа, во 2001 година го преименуваа македонскиот народ во етничка заедница, иако во Уставот од 1991 година тој претставува државотворен народ, кое како природно право му останува во правно наследство.

Некако сè се поистоветува со современите случувања, од огромните притисоци кои ги прават соседните држави, па дури и оние кои доаѓаат од пошироки рамки во смисла на тоа дека во Македонија македонскиот народ како народ веќе се губи затоа што така сите размислуваат, или воопшто не треба да се спомне македонски народ, бидејќи ако се спомнува тогаш во продолжение треба да се каже или да се идентификува македонската светска (античка) цивилизација и историја.

во и основно правило е штитењето на својот народ, додека во Македонија се случуваат чудни нешта, чии корени можат да се бараат во последниве десеттина години. Идентификацијата на македонскиот народ полека но сигурно се отфрла и се губи и тој се преименува во македонски идентитет, а потоа и во етничка група. Тоа не е случајно. Или ништо не е случајно, бидејќи со самото именување македонски народ, фактички станува збор за македонски идентитет, но во една подзатскриена форма", објаснува историчарот Малковски, додавајќи дека поимот македонски идентитет како термин е поширока работа, која тука ги зафаќа географската средина, културните аспекти, но и сите националности кои живеат на територијата на македонската држава.

Но, ваквата интенција можеби "ќе пали во одредено време" и само ако македонскиот идентитет и македонскиот народ бидат афирмирани во светски рамки.

"Ние никогаш не треба да бегаме од тоа дека нашата земја е држава на македонскиот народ. Но, оваа држава со името Македонија и македонски народ опстојувала повеќе од 3.000 години. И по сè ова, кога имаме сопствена држава, историја, традиција, и во светот сме познати по својата култура, јазик, фолклор итн. сега треба да го бараме изгубениот македонски идентитет, или да дискутираме за македонскиот идентитет во современата македонска држава. Ваков случај не постои во светот. Барем мене не ми е познат", констатира Малковски, кој се обидува да ги разоткрие одговорите на прашањата:

Дали оваа теза е грешна? Дали тоа некој намерно го прави, или не знае што е поимот национален идентитет? Што всушност е поимот национален идентитет?

"Мислам дека со оваа проблематика претседателот на државата избрзал, односно не знам кој го советува и како го советува. Некако сè се поистоветува со современите случувања, од огромните притисоци кои ги прават соседните држави, па дури и оние кои доаѓаат од пошироки рамки во смисла на тоа дека во Македонија македонскиот

торијален, и второ на национален план. Тоа се два фундамента, кои се битни за државата и за нејзиниот идентитет и суверенитет, но и за самата егзистенција. Сакале или не, полека но сигурно, преку Рамковниот договор, територијалниот интегритет се обидува да се разграничи. Но, територијалниот интегритет никогаш нема да се разграничи, доколку не се унакази македонскиот национален идентитет, односно македонскиот народ. Македонскиот нацио-

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ИЗБРЗА СО ТЕМАТА ИЛИ НЕ Е ДОБРО СОВЕТУВАН ОД НОВИТЕ СОВЕТНИЦИ, ТВРДИ ПРОФ. Д-Р ЃОРЃИ МАЛКОВСКИ, КОЈ КАКО ИСТОРИЧАР ГИ ОСУДУВА ПОГЛЕДИТЕ НА КВАЗИ АНАЛИТИЧАРИТЕ ЗА СОСТОЈБАТА НА МАКЕДОНСКИОТ НАЦИОНАЛЕН ИДЕНТИТЕТ

народ како народ веќе се губи затоа што така сите размислуваат, или воопшто не треба да се спомне македонски народ, бидејќи ако се спомнува тогаш во продолжение треба да се каже или да се идентификува македонската светска (античка) цивилизација и историја. Македонскиот народ е носител на таа светска цивилизација, а ние како Македонци и држава сме го задолжиле светот да ја почитува таа цивилизација", истакнува Малковски.

Поради ова, ако нарачателот на трибината или на тезата не одговорил каде е македонскиот национален идентитет, што претставува националниот идентитет, тогаш отвораме простор за рамковната теза дека Република Македонија е збирштина на етнички заедници, извлечена флоскула од правните експерти и творци на Рамковниот договор.

"По Рамковниот договор се случуваат некои чудни нешта во Македонија. Чудните работи се случуваат првенствено на два пункта. Прво, на тери-

нален идентитет подразбира културно-историски традиции врзани со фолклорот, јазикот, историјата, сегашноста и со динамиката. Македонскиот национален идентитет подразбира и современа национална структура, значи нација, современ македонски народ, кој треба да ги носи и традициите на минатото, односно да ги носи традициите на антиката, на современото и, се разбира, на сè она што значи македонско минато. Тоа значи дека идентитетот не се создава за 10, 15, 50 или 100 години. Идентитетот се создавал и се одржува со векови и со илјадници години. Ако некој треба да биде горд на својот идентитет, на својот македонски народ, на својата македонска нација тоа секако треба да е македонскиот народ.

Во оваа ситуација, во овие констелации, во борбата за простор, во борбата за престиж, во борбата за егзистенцијално опстојување на балканскиот простор и понатаму во светот, многу битна работа е кој и кога ќе ја поседува македонската историја. За да се посе-

дува македонската историја треба да се освои македонската територија и да се разнебити македонскиот народ. Ако тоа се уништи, ако тоа се разнебити, ако македонскиот народ се прикаже како етникум или како етничка заедница на современата Македонија, тогаш тоа е чин кој во најмала рака треба да се отфрли.

Исто така, треба да се осудат и ваквите пишувања и согледувања од т.н. научници под наводници, кои подгот-

Сега фактички, брутално се силува сопствената историја. Тоа го прават некои сопствени историчари, теоретичари или не знам какви други стручњаци, кои се обидуваат да расправаат за сопствениот народ дали тој е македонски народ или дали бил загрозен македонскиот национален идентитет, односно македонската национална кауза", вели нашиот консултант.

Ако првиот човек и шеф на државата алармира на ваквата ситуација со свес-

Идентитетот не се создава за 10, 15, 50 или 100 години. Идентитетот се создавал и се одржува со векови и со илјадници години. Ако некој треба да биде горд на својот идентитет, на својот македонски народ, на својата македонска нација тоа секако треба да е македонскиот народ.

води оваа држава, односно каде се луѓето кои треба да дадат мислење по ова прашање? Од каде таков срам или страв кај политичарите кои ја водат политиката? Дали се или не се Македонци, припадници на македонскиот народ, или воопшто не сакаат да зборуваат на оваа тема, иако сме напаѓани од сите страни?!

"Тоа е политика која со години се води во Македонија. Таа политика беше затскриена под имињата на официјалната политика на екс ЈУ-државата, но се повторуваше и во денешната политика која, да не се повторувам, се обидува она македонското, она автохтоното, она исконското да го маргинализира.

Како Македонци секогаш треба да го истакнуваме македонскиот народ во светот и да се поистоветуваме со тоа за да не дозволиме светските лидери да ни ги честитаат празниците, а ние како честитки да им враќаме дека во оваа држава живеат етникуми. Всушност, во многу држави живеат етникуми, односно националности. Затоа употребата на поимот етникум и неговата национална идентификација е многу опасна работа. Вие етнички се врзувате за оваа територија, но од друга страна има луѓе и националности, кои на оваа територија се само 30, 40 или 50 години. Затоа пристапот е погрешен. Во овој момент се истакнува дилемата за македонскиот национален идентитет, кој фактички е ставен во ситуација на уништување. Меѓутоа, сметам дека во последно време македонскиот народ и македонската нација се во нагорен тренд. Неговиот идентитет доаѓа до израз, иако некој се обидува да прикаже дека нашата нација постои само стотина години, од Илинденското востание или од Втората светска војна. Значи, тој страв дебело е платен од некој за да го уништи македонскиот народ. Во сопствената држава тоа го прават нашите политичари. А, видете ние како држава никогаш не забележуваме што се случува во соседните држави. Нашите деца многу малку знаат за случајот со Македонците во Бугарија, во Егејскиот дел, во Албанија, во Србија, на Косово или во светот. Многу малку се занимаваме се тоа", истакнува Малковски.

БРАНКО ЦРВЕНКОВСКИ ДОБИ НОВ СОВЕТНИК, Д-Р ФЕРИД МУХИЌ, ФИЛОЗОФ, КОЈ ВО РАНИТЕ ДЕВЕДЕСЕТТИ ГОДИНИ ОД ХХ ВЕК ЗАСТАПУВАШЕ ДРУГИ, ОПАСНИ ТЕЗИ. ЈАВНОСТА НЕ ГИ ЗАБОРАВИ ТИЕ СТАВОВИ, А УШТЕ ПОВЕЌЕ МАКЕДОНСКИОТ МИРОЉУБИВ НАРОД. НЕКА СЕ ПРАША ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ШТО ПИШУВАШЕ МУХИЌ ВО ВРСКА СО СЛУЧУВАЊАТА ВО МАКЕДОНИЈА И ПОШИРОКО НА БАЛКАНОТ?

вуваат теми за разговори или расправи за македонскиот национален идентитет. Во оваа ситуација најлошо е да се повикува на расправа за македонскиот национален идентитет или да се расправа за македонскиот народ како тоа да е прашање за неговото постоење. Значи, со самото тоа што се условува, се прават лоши собири, се условуваат одредени термини, пишувања итн. Според мене, во ова македонско битие се прави вештачко сомневање за македонската егзистенција", цени истакнатиот историчар.

АЛАРМ И ЗАГРИЖЕНОСТ

Тој повторно нè враќа на корените - Македонија најмалку 3.000 години го носи ова име.

"Македонскиот народ најмалку 3.000 години постои со тоа име. Токму со ова ја заслужил својата светска цивилизација, историја, култура, фолклор итн.

та на македонскиот народ или за свеста за македонскиот национален идентитет, кој сè повеќе се соочува со фактот или со ставовите дека не постои македонската нација или нејзиниот национален идентитет, а истовремено во медиумскиот простор се појавуваат одредени припадници на други етнички заедници да ја бранат македонската нација, јазик, идентитет, тоа значи дека државата ја водат одредени групи или моќници, кои имаат задача да ја уништат нашата држава. Дали ова е аларм или продолжение на уривањето на Македонија?

Со самиот факт дека ни се случуваат некои работи во Македонија, а на национален план ни бегаат од контролата на државата, од контролата на науката, и дозволуваме националниот идентитет и историјата на македонскиот народ да ја водат луѓе кои не се повикани за тоа, кои не се стручњаци и се душегрижници во однос на прашањето за македонската нација или за заштита на македонскиот идентитет, се создава состојба која го поставува прашањето - кој треба да ја